

СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування
для прийому на навчання для здобуття освітнього ступеня **бакалавра**
(зі скороченим терміном навчання – 2 р 10 м)
спеціальності ДЗ "**Менеджмент**"
за освітньою програмою "Менеджмент"
на основі здобутого раніше освітнього ступеня
або освітньо-кваліфікаційного рівня

Київ – 2025

Програма складена на підставі робочих навчальних планів спеціальності D3 "Менеджмент" (за освітньою програмою "Менеджмент").

РОЗРОБНИКИ
ПРОГРАМИ:

Проф. кафедри публічного управління,
менеджменту та маркетингу,
д.е.н., проф. Є.І. Овчаренко

Проф. кафедри публічного управління,
менеджменту та маркетингу,
д.е.н., проф. Є.А. Івченко

Доц. кафедри публічного управління,
менеджменту та маркетингу,
к.е.н., доц. Л.М. Христенко

ПОГОДЖЕНО:

К.т.н., доц. Мазнев Є.О.

(підпис)

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Прийом здобувачів вищої освіти на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра на основі здобутого раніше освітнього ступеня або освітньо-кваліфікаційного рівня (молодший спеціаліст, бакалавр, магістр, спеціаліст) здійснюється за результатами складання вступних випробувань.

Мета вступного випробування: оцінити рівень підготовленості вступників для навчання за програмою підготовки бакалавра за спеціальністю D3 "Менеджмент" за освітньою програмою "Менеджмент" з метою конкурсного відбору на навчання у СНУ ім. В. Даля в 2025 році.

Завдання вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити рівень володіння компетентностями вступників, які повинні:

знати:

- методику прогнозування розвитку соціально-економічних процесів на рівні окремих об'єктів управління (країни, галузі, району, підприємств, організацій);
- механізми формування і реалізації цільових, регіональних, галузевих програм;
- методи аналізу та обґрунтування розвитку економічних і соціальних процесів розвитку регіону, галузі, підприємств, організацій;
- механізми організаційно-економічного регулювання і підтримки розвитку підприємницької діяльності;
- підходи до вироблення критеріїв оцінки впливу управлінських рішень на розвиток об'єкту управління та механізми забезпечення раціонального поєднання економічної і соціальної ефективності розвитку об'єкту управління;
- основні засади регіональної, промислової, аграрної, зовнішньоекономічної, цінової та соціальної політики держави та механізми її реалізації;
- законодавство України, що регламентує підприємницьку, господарську, комерційну, виробничу, заготівельно-переробну діяльність;
- нормативні акти Верховної Ради і Уряду України та інші нормативно-методичні матеріали щодо управління, організації та економіко-фінансових основ функціонування підприємства;
- розроблення тактичних та оперативних планів поточної діяльності підприємства;
- стратегічні цілі та тактичні прийоми управління підприємством;
- теоретичні основи, методи і форми організації економічних і правових відносин підприємства;
- методологію і методику управління діяльністю підприємства;
- напрямки та використання резервів підвищення ефективності діяльності підприємства.

уміти:

- розробляти виробничу структуру об'єкту діяльності та структуру суб'єкту управління підприємством, формувати ефективні структури основних процесів діяльності;
- реалізовувати загальні функції управління шляхом здійснення переважно адміністраторських та операторських і частково евристичних процедур праці;
- приймати оперативні рішення у межах своєї компетенції; функціональній та інформаційній підготовці проектів рішень;
- оперативно керувати первинними підрозділами – лінійними (основна діяльність) або функціональними (підготовка та допоміжна діяльність), а також самостійними організаціями, які переважно не мають апарата управління;
- виробляти і обґрунтовувати пропозиції щодо удосконалення механізмів організації управління соціально-економічними процесами, певними сферами, галузями, регіонами, підприємствами, організаціями;
- аналізувати економічні і соціальні процеси, соціально-економічний розвиток регіонів, ефективність функціонування галузей і сфер економіки, підприємств, організацій;
- володіти методиками розробки програм економічного і соціального розвитку країни, регіонів, галузей, підприємств, організацій;
- розробляти матеріальні, трудові, фінансові баланси; здійснювати розрахунки показників економічного і соціального розвитку регіону, макроекономічних показників, функціонування галузей; інфраструктури регіону.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Програма вступного фахового випробування розроблена з урахуванням вимог чинних програм для вищих навчальних закладів IV рівня акредитації.

Фахові вступні випробування включають перевірку знань, набутих у середньому спеціальному навчальному закладі з наступних дисциплін.

Основи менеджменту

Цілі спільної діяльності, суб'єкт та об'єкт управління, управлінські відносини. Розвиток теорії та практики менеджменту, сучасні парадигми. Рівні та сфери менеджменту. Ознаки та загальні риси організацій, їх різновиди. Закони організації, організаційні процеси. Організація як відкрита система. Внутрішнє та зовнішнє середовище організації, етапи життєвого циклу. Принципи та функції менеджменту. Функція планування. Місія та цілі, дерево цілей. Процес стратегічного планування. Мотивація та її основні компоненти. Змістовні та процесуальні теорії мотивації. Сутність, елементи та процес управлінського контролю, його різновиди. Етапи регулювання: зворотний зв'язок, оцінка виконання рішень, корегування рішень. Елементи організації:

обов'язки, повноваження, відповідальність. Делегування діяльності. Побудова організації, організаційне проектування. Елементи організаційних структур, макро- і мікроструктури. Класифікація організаційних структур управління. Принципи та процес побудови структур управління. Технологія менеджменту. Система методів: адміністративні, економічні, соціально-психологічні. Сутність і складові процесу управління. Класифікація управлінських рішень, вимоги до їх якості. Етапи процесу вироблення рішень, фактори, що впливають на процес. Методи та моделі приймання рішень. Ризик. Інформаційне забезпечення управління. Види комунікацій, організація комунікаційного процесу. Керівництво в організації, форми влади та впливу. Теорії лідерства. Формальне та неформальне лідерство. Стили управління. Адаптивне керівництво. Конфліктні ситуації: різновиди та причини виникнення. Модель і стадії розвитку конфлікту. Управлінський вплив на конфлікт. Природа організаційних змін, різновиди нововведень. Управління змінами, подолання опору. Організаційний розвиток. Природа стресу та управління ним. Модель сучасного менеджера, його самовдосконалення. Ролі менеджера в організації. Соціальна відповідальність у менеджменті. Етика бізнесу. Культура організації. Ефективність управління.

Економічна теорія

Становлення і основні етапи розвитку економічної теорії як науки. Економічні закони, принципи і категорії. Методи пізнання економічних процесів і явищ. Економічна система суспільства, її сутність, типи та основні структурні елементи. Власність як економічна категорія. Виробництво як визначальний фактор потреб суспільства та їх розвитку. Теорія товару і грошей. Теоретичні основи ринкової економіки та її основні елементи. Підприємство та підприємництво в ринковій економіці. Капітал підприємства, його кругообіг та обіг. Держава та її економічні функції. Економічні аспекти глобальних проблем.

Підприємницьке право

Систематизація законодавства: поняття, форми. Поняття, форми та способи реалізації норм права. Стадії процесу застосування норм права. Підгалузі права та правові інститути. Державне регулювання господарської діяльності в Україні. Цивільно-правові відносини. Відносини власності: поняття та зміст права власності. Цивільно-правовий договір як підстава виникнення зобов'язань. Правовий статус суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Міжнародний комерційний арбітраж.

Управління персоналом

Роль та значення управління персоналом як науки. Особливості та роль персоналу в досягненні конкурентоспроможності сучасних організацій. Кадрова політика і стратегія управління персоналом організації. Мета та завдання планування роботи персоналом на підприємстві. Структура інформації про персонал. Організація набору та відбору персоналу. Організація діяльності та функції служб персоналу. Формування колективу організації. Згуртованість та соціальний розвиток колективу. Оцінювання та ефективність управління персоналом.

ІІІ. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Основи менеджменту

1. Гричук А. В. Сучасні концепції менеджменту : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2019. 392 с.
2. Ковальчук С. В., Шевчук О. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 450 с.
3. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Теоретичні основи менеджменту : підручник. Київ : Академвидав, 2016. 512 с.
4. Стадницька Ю. В. Стратегічний менеджмент : навч. посіб. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2020. 328 с.
5. Robbins S. P., Coulter M. Management. 14th ed. Boston : Pearson, 2018. 752 p.
6. Drucker P. F. Managing in a Time of Great Change. London : Routledge, 2015. 336 p.

2. Економічна теорія

7. Базилевич В. Д. Економічна теорія : підручник. Київ : Знання, 2018. 615 с.
8. Мочерний С. В., Довбенко М. В. Основи економічної теорії : навч. посіб. Львів : Видавництво «Новий Світ-2000», 2016. 480 с.
9. Радіонова І. Ф. Макроекономіка та мікроекономіка : підручник. Київ : Професіонал, 2019. 576 с.
10. Чепінога В. Г. Економічна теорія : сучасні парадигми : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 320 с.
11. Mankiw N. G. Principles of Economics. 8th ed. Boston : Cengage Learning, 2017. 888 p.
12. Samuelson P. A., Nordhaus W. D. Economics. 19th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2019. 996 p.

3. Підприємницьке право

13. Гайворонський В. М. Підприємницьке право України : підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2018. 432 с.
14. Жук Л. А., Жук І. Л. Господарське законодавство : навч. посіб. Київ : Кондор, 2016. 376 с.
15. Олійник О. М. Правові основи підприємницької діяльності : підручник. Харків : Право, 2020. 408 с.
16. Шемшученко Ю. С. Антологія української юридичної думки. Т. 6 : Господарське право. Київ : Юридична книга, 2016. 496 с.
17. Hill C. W. L., Hult G. T. M. International Business: Competing in the Global Marketplace. 10th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2017. 704 p.
18. Twomey D. P., Jennings M. M. Anderson's Business Law and the Legal Environment. 23rd ed. Boston : Cengage Learning, 2016. 1152 p.
19. Цивільне право України. Книга 2. – К.: Юрінком Інтер, 1999. – С.203.

4. Управління персоналом

20. Крушельницька О. В., Мельничук Д. П. Управління персоналом : навч. посіб. 3-тє вид., перероб. і допов. Київ : Кондор, 2018. 356 с.
21. Азаренкова Г. М., Журавель Т. М. Управління персоналом в умовах економіки знань : монографія. Київ : Університет банківської справи, 2017. 406 с.
22. Виноградська А. М. Управління персоналом : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 512 с.
23. Савченко В. А. Стратегічне управління людськими ресурсами : підручник. Київ : КНЕУ, 2016. 384 с.
24. Dessler G. Human Resource Management. 15th ed. Boston : Pearson, 2017. 720 p.
25. Noe R. A., Hollenbeck J. R., Gerhart B., Wright P. M. Fundamentals of Human Resource Management. 7th ed. New York : McGraw-Hill Education, 2019. 576 p.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у формі тестування. Список допущених до тестування ухвалюється рішенням фахової атестаційної комісії, про що складається відповідний протокол, який передається до приймальної комісії.

Для проведення тестування фаховою атестаційною комісією попередньо готуються переліки питань відповідно до "Програми фахового вступного випробування". Програма фахового вступного випробування оприлюднюється засобами наочної інформації на Web-сайті СНУ ім. В. Даля та інформаційних стендах факультету економіки і управління. Фахове вступне випробування проводиться у строки передбачені Умовами прийому до СНУ ім. В. Даля.

Тестове завдання містить 20 питань з варіантами відповіді, за освітніми компонентами, зазначеними у програмі фахових випробувань. Час на виконання – 60 хвилин. У разі правильної відповіді, за кожне з запитань тесту зараховується 10 тестових балів. Пороговий тестовий бал ("склав / не склав") для вступного іспиту становить **4 тестових бали**, що відповідає **100 балам** рейтингової оцінки.

Рейтингова оцінка за 100-бальною шкалою (від 100 до 200 балів) визначається відповідно до таблиці відповідності тестових балів рейтинговій оцінці.

Таблиця 1

Відповідність тестових балів рейтинговій оцінці

Тестовий бал, <i>S</i> (сума балів за привільні відповіді на запитання)	Рейтингова оцінка, <i>BB</i>
0-3	не склав
4	100
5	105
6	110
7	115
8	120
9	125
10	130
11	135
12	140
13	145
14	150
15	155
16	160
17	170
18	180
19	190
20	200

Заяву про апеляцію вступник може подати в день оголошення результатів до 17⁰⁰ години.

Голова фахової атестаційної комісії

Івченко Є.А.

Відповідальний секретар ПК

Мазнєв Є.О.